

1- عنوان پروژه کارشناسی: Frequent Pattern Mining

2- مشخصات دانشجوی

نام و نام خانوادگی: مینو احمدی

شماره دانشجویی: 810897032

خوشه: بهینه سازی

3- استاد راهنما: دکتر علی فهیم

4- نیمسال اخذ واحد پروژه: ترم نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۴۰۱

5- اطلاعات مربوط به پروژه

الف - تعریف مسئله:

در شرکت های صنعتی، یکی از راه های مدرن بازاریابی و افزایش فروش محصولات، استفاده از الگوریتم های داده کاوی برای کشف الگو های خرید و فروش های انجام شده و رابطه ی بین کالا ها است. با کشف این الگو ها و روابط میتوانیم به خریداران، کالاهایی که به احتمال زیاد نیاز دارند ولی نخریده اند را معرفی کرده و کالا هایی که قبلا تهیه کرده اند ولی مدتی است که خرید مجدد نکرده اند را با آفرهای هوشمندانه پیشنهاد کنیم. از این طریق با جلب نظر مشتریان به کمک متد های بازاریابی (تخفیف و پیشنهاد های ویژه) فروش شرکت بالا رفته و هزینه های بازاریابی شرکت کاهش میابد. هدف پروژه نوشتن یک اپلیکیشن تحت وب است که از طریق آن شرکت ها بتوانند از این امکانات در فروش خود استفاده کنند.

اغلب الگوریتم های یادگیری ماشین در داده کاوی با داده های عددی کار میکنند و در پیاده سازی و نحوه کار آنها گرایش به ریاضیات محض وجود دارد. اما، کاوش قواعد وابستگی (association rule mining) که از آن با عنوان کاوش قواعد انجمنی نیز یاد میشود، برای داده های دسته ای مناسب و محاسبات آن نسبت به بسیاری از دیگر الگوریتم ها ساده تر است. این روش، یکی از راهکارهای مبتنی بر قواعد (rules)، برای کشف روابط جالب بین متغیرها در پایگاه داده های بزرگ محسوب میشود. در کاوش قواعد وابستگی، قواعد قوی با استفاده از سنج جذابیت (interestingness) شناسایی میشوند.

مساله کاوش قواعد وابستگی را میتوان به صورت ریاضی و چنانچه در ادامه می آید دید .

• $I = \{i_1, i_2, \dots\}$ مجموعه ای از ویژگی های دودویی است که به آنها اقلام گفته میشود.

• $D = \{t_1, t_2, \dots\}$ مجموعه ای از تراکشنها است که پایگاه داده نامیده میشود .

• هر تراکشن در D شامل زیرمجموعه ای از اقلام موجود در I است .

قواعد ساده وابستگی / انجمنی به صورت زیر هستند. لازم به ذکر است که در قاعده زیر، t_1 مقدم و t_2 نتیجه (موخر) محسوب میشود .

• $t_1 \Rightarrow t_2$ (در اینجا، t_i به طور کلی یک مورد مجزا یا مجموعه ای از اقلام است) .

در داده کاوی و به ویژه کاوش قواعد وابستگی، به منظور انتخاب قواعد جالب از میان مجموعه ای از قواعد ممکن، محدودیت های گوناگونی (به عنوان آستانه) بر سنج های مختلف مرتبط با اهمیت و جالبی (interestingness)، اعمال میشود . شناخته شده ترین محدودیت ها در کاوش قواعد وابستگی، آستانه کمینه برای پشتیبان (support) و اطمینان (confidence) هستند. همچنین، معیارهای دیگری از جمله بالابری (Lift) و عقیده (Conviction) نیز در همین راستا مورد استفاده قرار میگیرند .

پشتیبان (Support)

پشتیبان شاخصی است از اینکه یک مجموعه اقلام (itemset) چند بار در یک مجموعه داده (data set) ظاهر میشود .

پشتیبان X ، با توجه به مجموعه تراکنش T ، به صورت کسر تراکنش های T در مجموعه دادهای که شامل مجموعه اقلام X است تعریف میشود. درواقع پشتیبان X معادل است با کسر تعداد دفعاتی که قلم جنس X در تراکنشها (سفارشات) حاضر شده است.

$$\text{supp}(X) = \frac{|\{t \in T; X \subseteq t\}|}{|T|}$$

اطمینان (Confidence)

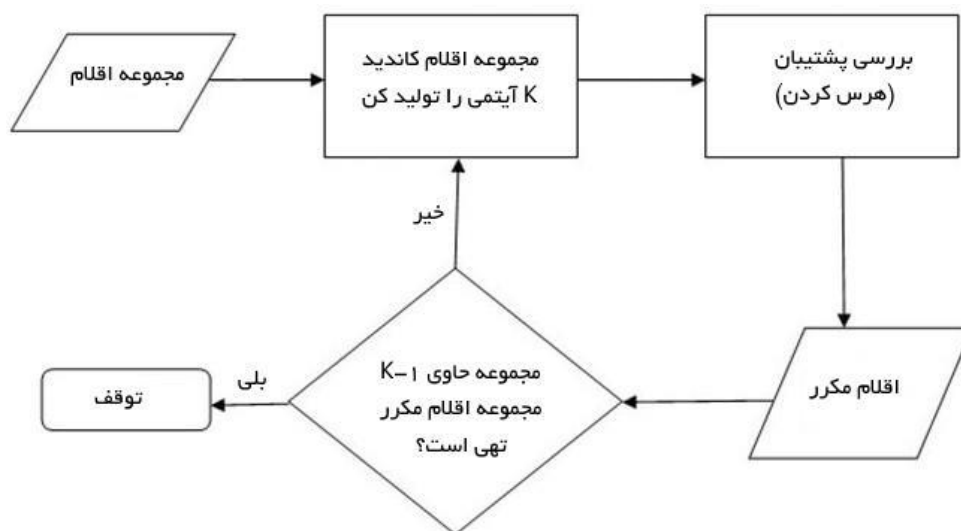
اطمینان شاخصی است از اینکه یک قاعده چند بار درست (True) بوده. مقدار اطمینان یک قاعده $(X \rightarrow Y)$ ، با توجه به مجموعه تراکنش T ، عبارت است از کسری از تراکنشهای شامل X که شامل Y نیز هستند. اطمینان به صورت زیر تعریف میشود.

$$\text{conf}(X \Rightarrow Y) = \text{supp}(X \cup Y) / \text{supp}(X)$$

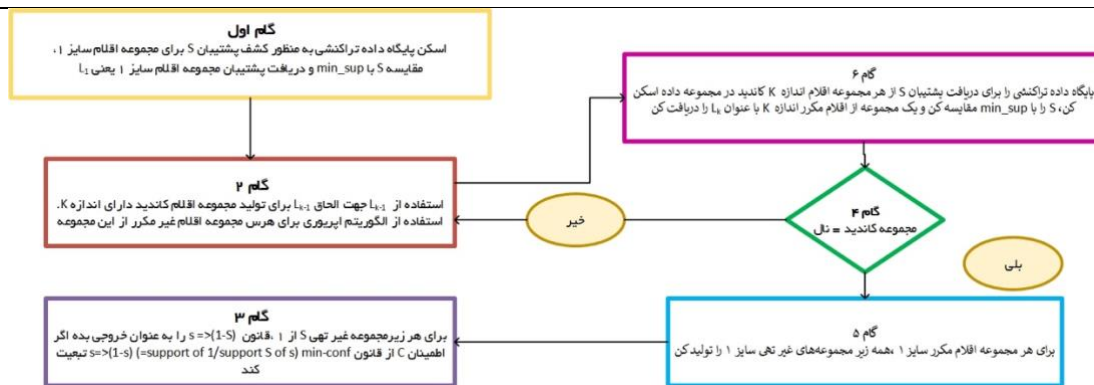
مفهوم مطرح شده کمی گیج کننده است زیرا معمولاً به طور طبیعی به احتمال رویدادها و نه مجموعه اقلام فکر میشود. میتوان $\text{sup}(X \cup Y)$ را به صورت احتمال $P(EX \cap EY)$ بازنویسی کرد که در آن E_X و E_Y رویدادهایی هستند که تراکنش در آنها به ترتیب شامل مجموعه اقلام X و Y است. اطمینان را میتوان تخمین احتمال شرطی $P(E_X | E_Y)$ تفسیر کرد که احتمال یافتن RHS قواعد در تراکنش های تحت این شرط وجود دارد، که آنها نیز شامل LHS باشند.

الگوریتم Apriori

الگوریتم اپریوری (Apriori) بر این اصل بنا شده که اگر یک مجموعه اقلام (itemset) مکرر است، پس همه زیرمجموعه های آن نیز مکرر هستند. این بدین معنا است که اگر $\{0, 1\}$ مکرر باشد، پس $\{0\}$ و $\{1\}$ نیز مکرر هستند. بالعکس این قاعده نیز صادق است، یعنی اگر یک مجموعه اقلام مکرر نباشد، زیرمجموعه های آن نیز مکرر نیستند. با توجه به توضیحات بالا، برای یافتن یک مجموعه قواعد وابستگی، ابتدا باید مجموعه اقلام مکرر را پیدا کرد. برای حل این مساله، نیاز به کار با نوع داده های عددی و اسمی (دستهای) است.

برای کسب درک بهتر از الگوریتم میتوان برخی کاربردهای آن مانند «تحلیل سبد خرید» را مورد بررسی قرار داد. در این کاربرد، داده کاو به دنبال کشف آن است که کدام اقلام با یکدیگر (در یک سبد خرید) خریداری شده اند. در دیگر مثالی که میتوان پیرامون الگوهای مکرر زد، ابزارهای تحلیل مالی هستند که با بهره گیری از الگوریتم اپریوری چگونگی داغ شدن سهامهای گوناگون با یکدیگر را نمایش میدهند. فلوچارت الگوریتم اپریوری (Apriori) در ادامه آورده شده است.

این روش، ممکن است به طور پیوسته با دیگر الگوریتم ها استفاده شود تا به طور موثری داده ها را مرتب سازی و با یکدیگر مقایسه کند. اصل آپریوری میتواند تعداد اقلامی که نیاز به بررسی آنها است را کاهش دهد. این روش بیان میکند که اگر یک مجموعه اقلام فاقد تکرار است، پس همه زیرمجموعه های آن نیز نادر هستند. این امر بدین معناست که اگر {آبجو} فاقد تکرار بود، میتوان انتظار داشت که {آبجو، پیتزا} هم به همان میزان و یا حتی بیشتر، نادر باشند. بنابراین، برای یکی کردن لیست مجموعه اقلام محبوب، نیازی به در نظر گرفتن {آبجو، پیتزا} و یا هیچ یک از دیگر مجموعه اقلام حاوی آبجو، نخواهد بود.

محدودیت ها

هزینه محاسباتی بالا: روش آپریوری به لحاظ محاسباتی بسیار پر هزینه است. حتی اگر الگوریتم آپریوری تعداد اقلام کاندید برای بررسی را کاهش دهد، در صورتی که موجودی فروشگاه زیاد یا آستانه پشتیبان کم باشد میزان باقیمانده همچنان عدد بزرگی خواهد بود. یک راهکار جایگزین، کاهش تعداد مقایسه ها با استفاده از ساختارهای پیشرفته داده مانند جدولهای هش برای مرتب سازی اقلام کاندید به شیوه موثرتر است.

انجمنهای جعلی: تحلیل صورت کالاهای بزرگ مجموعه اقلام بیشتری را در برمیگیرد و آستانه پشتیبان ممکن است برای شناسایی انجمنهای مشخصی کاهش پیدا کند. اگرچه، کاهش آستانه پشتیبان ممکن است تعداد انجمنهای جعلی کشف شده را

افزایش دهد. برای حصول اطمینان از اینکه انجمنهای شناسایی شده قابل تعمیم هستند، میتوان آنها را از مجموعه داده آموزش به دست آورد، پیش از آنکه پشتیبان و اطمینان ارزیابی شده برای آنها در یک مجموعه داده جدا قرا گیرد.

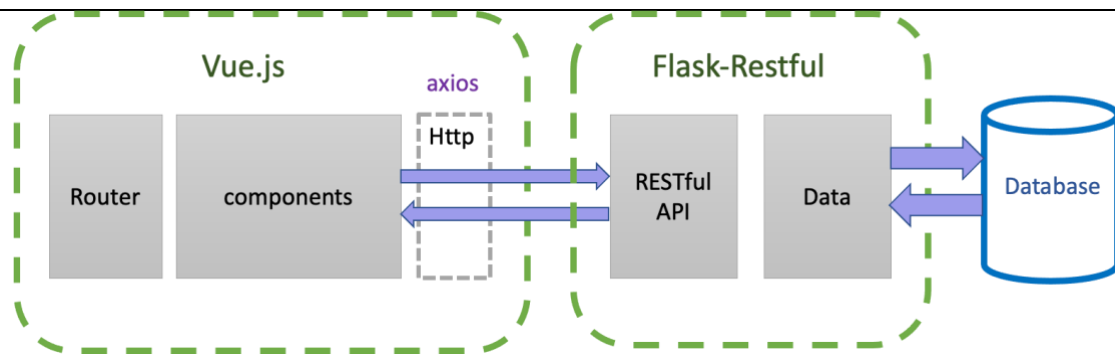
ب - هدف از طرح مورد نظر و ضرورت انجام آن:

شرکت با داشتن این قابلیت ها برای درآمد یکسان، برای بازاریابی مشتریان جدید هزینه کمتری می نماید زیرا هزینه نگه داشتن مشتری قدیمی کمتر از هزینه جذب مشتری جدید است. این قابلیت باعث شناسایی هوشمند و دقیق کالاهای مورد نیاز مشتریان شده و باعث بالا رفتن وفاداری مشتریان خواهد شد.

ج- روش های اجرایی انجام پروژه:

در حالت کلی ابتدا به دنبال داده های مناسب میگردم که بتوان با آن نزدیکترین شبیه سازی را با داده های واقعی کرد. سپس به پیاده سازی الگوریتم آن با استفاده از الگوریتم های داده کاوی می پردازیم. بعد از آماده شدن الگوریتم به درست کردن بخش سرور اپلیکیشن می پردازیم و در ادامه آن به درست کردن یک صفحه که بتوان این کارها را در آن نشان داد. برای داده ها از داده های دانشگاه UCI استفاده میکنم. این داده ها شامل تراکنش های سفارش های یک مغازه است. سپس برای شروع از الگوریتم آپریوری که در بالا توضیح داده شد استفاده می شود که که بتوانم قواعد انجمنی را استخراج کنم و همچنین در آخر از بقیه الگوریتم ها نیز استفاده میکنم که بتوانم بهترین پاسخ را انتخاب کنم.

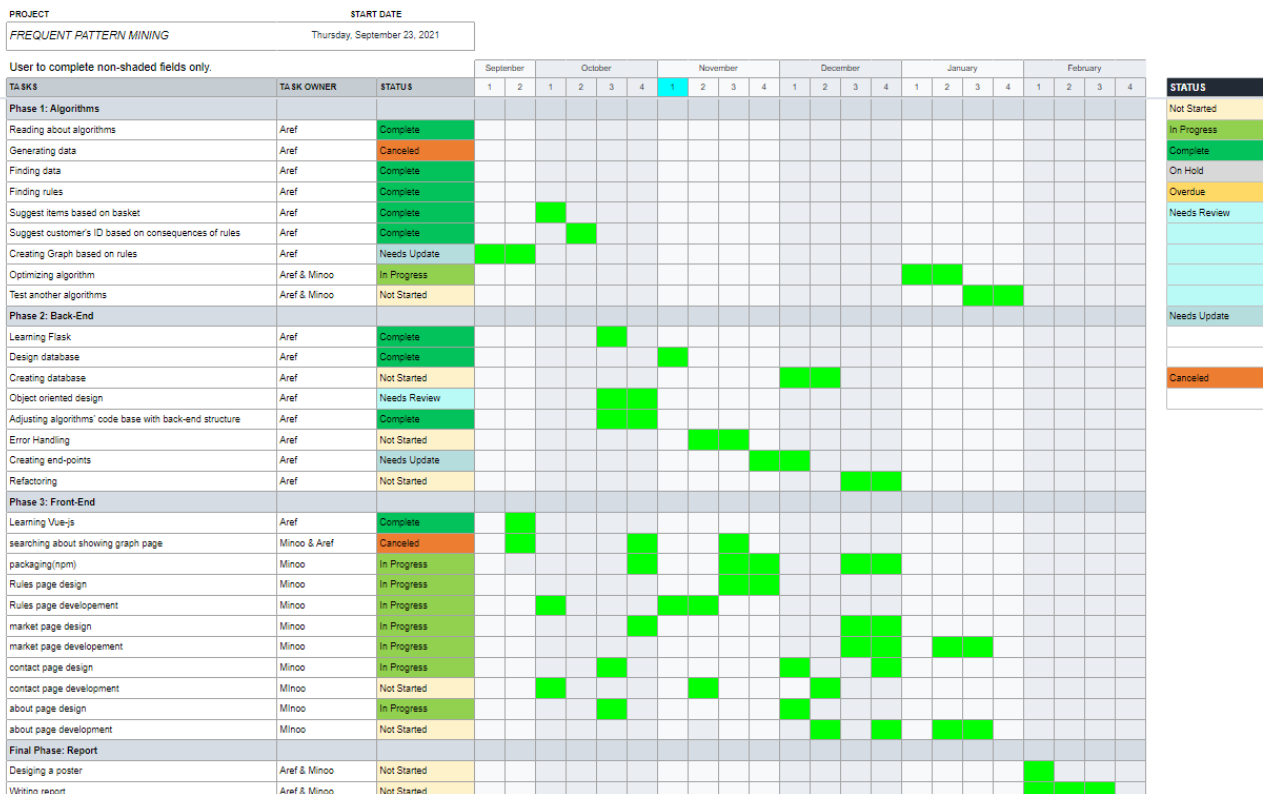
در ادامه به سازگار کردن این کد ها با بخش سرور نرم افزار یا همان بخش back-end با استفاده از Flask Restful که توسط آقای افضل انجام شد. در آخرین پروژه قسمت فرانت اند را به کمک فریم ورک جاوا اسکریپت به نام Vue.js انجام می دهیم، چرا که کار با این فریم ورک بسیار راحت هست و امکانات زیادی رو در اختیار ما قرار میدهد. در شکل زیر نحوه ی پیاده سازی در فرانت اند نمایش داده شده است، در واقع این قسمت که فرانت اند هست و با ویو ایجاد میشود. کامپوننت ها (بخش های مختلف سایت مثل فوتر هدر ..) را بعد از پیاده سازی و طراحی با به کار گیری کتابخانه روتر ان ها را به هم لینک کرده و با استفاده از کتابخانه اکسیوس با یک اند ارتباط برقرار کرده و لینک میشویم.

د- برنامه زمانی:

برنامه زمانی بر اساس Gantt Chart زیر پیش خواهد رفت :

GANTT CHART TIME SCHEDULE

ه- پروژه در ارتباط با کدام سازمان، واحد صنعتی، پروژه کارشناسی یا آزمایشگاه است:
واحد ها و شرکت های پخش

و- مراجع اصلی:

[1] Zhan, Foxiao & Zhu, Xiaolan & Zhang, Lei & Wang, Xuexi & Wang, Lu & Liu, Chaoyi. (2019). Summary of Association Rules. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. 252. .10.1088/1755-1315/252/3/032219 .032219

[2] Mohammed J. Zaki, Wagner Meira, Jr., Data Mining and Machine Learning: Fundamental Concepts and Algorithms, 2nd Edition, Cambridge University Press, March 2020. ISBN: 978- .1108473989

[3] Grinberg M. Flask web development: developing web applications with python. " O'Reilly Media, Inc." 2018.

[4] Pšenák, Peter & Tibensky, Matus. (2020). The usage of Vue JS framework for web application creation. Mesterséges intelligencia. 2. 61-72. 10.35406/MI.2020.2.61.

[5] Hwang, Y. H. (2019). Hands-on data science for marketing: Improve your marketing strategies with machine learning using Python and R.

6- تاریخ و امضاء دانشجو و استاد راهنما

دانشجو:

تاریخ: 1400/11/17

استاد راهنما:

تاریخ:

7- پروژه کارشناسی آقای/خاتم ..... با شماره دانشجویی ..... در تاریخ .....
داوری و با نمرات زیر مورد تصویب قرار گرفت.

مسئولیت	نمره	امضا
استاد راهنما (نمره از 15)		
نمره داوران (نمره از 5)		